

[Dohrmann]

og sælge sine produkter? Jeg føler mig 100 pct. overbevist om – også på baggrund af de store udstillinger, man før har foretaget i udlandet, hvor det offentlige har været indblandet på en eller anden måde – at det først og fremmest vil blive de helt store foretagender, der vil blive favoriseret. Jeg kan slet ikke følge med mere, når SF står og taler varmt om dette forslag, fordi jeg som sagt tror, at det næsten udelukkende vil blive til gavn for de helt store virksomheder, som i forvejen er udmærket i stand til at klare sig selv.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Nu er det altså ikke sådan, at jeg opfatter dette som et forslag om u-landsbistand, vil jeg sige til hr. Rahbæk Møller. Jeg forestiller mig det og læser det klart nok som et forslag, der har en meget klar parallel til det forslag, vi diskuterede i sidste uge om en kommunal iværksætterpolitik, hvor det offentlige går ind og skal fungere som drivhus og samlere, for at den private sektor kan øge sin eksport eller øge sin produktion både til hjemmemarkedet og til eksport.

Jeg ved ikke, om det specielt er SFs opgave at lave den slags, men det synes SF altså det er. Når jeg er betænkelig ved forslaget i forhold til den tredje verden, er det, fordi markedet især ligger i den tredje verden. Jeg sagde ikke, at der ikke er noget marked i Vesteuropa eller i USA, men det store marked er – dér er vi øjensynlig alligevel enige, SF og vi – i den tredje verden. Hvad sker der, hvis man kører denne linje? Ja, så sker der det, at man ønsker at fremme sin systemeksport. Det er formentlig forbundet med en PR-kampagne, ellers virker det ikke. Den PR-kampagne vil også være rettet mod den tredje verden, naturligvis, og formentlig have sin tyngde dér, hvor det store marked er. Her siger man så: køb de udmærkede systemer, vi har herhjemme. Nu er det lidt uklart, hvad det er for nogle systemer, men det er måske et hospitalssystem. Det er formentlig ikke det, der hænger deroppe på tavlen, men det kunne det også være. Det kunne være mange andre systemer, som er opbygget for at skulle fungere i Danmark. Det er én ting.

Den anden er, at jeg mener, de fungerer pokers dårligt, mange af de systemer, så hvorfor skulle vi specielt fremme deres ud-

bredelse og pådutte andre mennesker de systemer? De er i hvert fald ikke opbygget på en sådan måde, at de tager udgangspunkt i, hvad det er for nogle samfundsforhold, hvad det er for nogle produktionsstrukturer, man har i den tredje verden. Her synes jeg, det må være både SFs og vores opgave at sige: hvor har vi en know-how i Danmark, som kunne bruges i den tredje verden med respekt for, hvad det er for nogle samfundsmæssige forhold, der er, hvad det er for nogle produktionsmæssige forhold, hvad det er for nogle uddannelsesforhold og uddannelsesressourcer, der er i den tredje verden? Vi må tage diskussionen den vej rundt. Her tror jeg faktisk, der ligger nogle muligheder. Ikke så meget i de store virksomheder – dér tror jeg faktisk slet ikke, de ligger – men i den mindre produktion, i de mindre virksomheder, som ligesom har fundet sig en lomme eller har eksperimenteret med nogle forskellige produktudviklinger, hvor man ikke behøver højteknologi for at få det til at fungere, men hvor det faktisk kunne fungere i u-landene, og hvor det kunne være med til at fremme en alsidig og en uafhængig produktionsstruktur i de lande.

Den diskussion synes jeg er vigtig at tage, men jeg synes ikke, det er den, man lægger op til med forslaget. Men o.k., man kan bruge forslaget som en anledning til at tage den, f.eks. i erhvervsudvalget, men forhåbentlig også i udenrigsudvalget, hvor den i nok så høj grad burde ligge.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg forstår, at ministeren og jeg er enige om, at systemeksport i dag ikke kan foregå uden med projektudvalgets medvirken. Så kan vi kalde det monopol eller ej, lad os ikke skændes om ordet.

Hr. Dohrmann stillede med udgangspunkt i, at SF er socialistisk, nogle spørgsmål. Nu vil jeg godt sige principielt, at SF er socialistisk, vi ønsker at lave dette samfund om til et socialistisk samfund, men vi tænker også pragmatisk, vi skal også have landet til at fungere. Det, der faktisk er sagen i dette konkrete spørgsmål, er, at nogle andre tænker ideologisk. Vi siger bare: vi har en ressource, lad os prøve at få den udnyttet til at bekæmpe betalingsbalanceproblemerne og eksportproblemerne. Men så er der andre på den